

AZ EGYETEMEK VÁLLALATOK FELÉ IRÁNYULÓ MARKETING KOMMUNIKÁCIÓJÁNAK MEGALAPOZÁSA – NÉGY RÉGIÓ INNOVÁCIÓS KÍNÁLATA AZ ORVOSTUDOMÁNYOK TUDOMÁNYTERÜLETEN

Szontágh Krisztina

PhD hallgató, ügyvivő szakértő

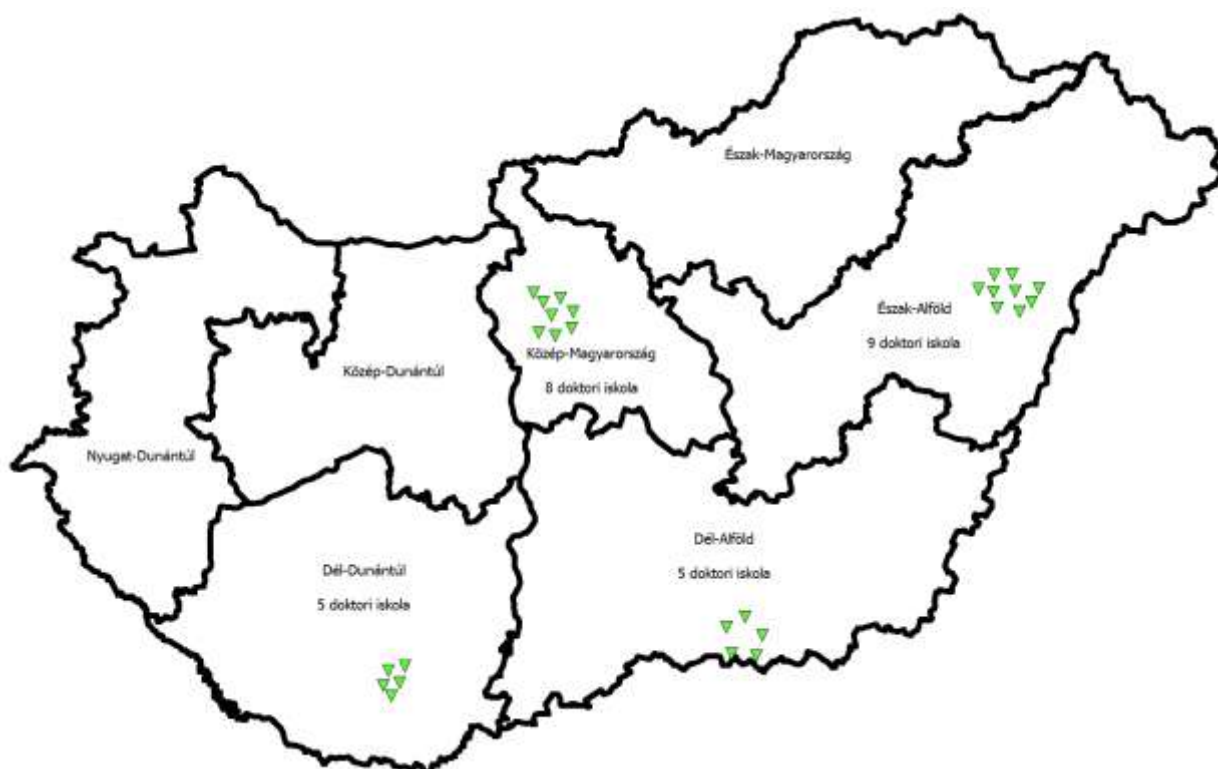
PTE ÁOK Dékáni Hivatal, PhD és Habilitációs iroda

k.szontagh@gmail.com

Kulcsszavak: Egyetemek, vállalatok, doktori iskolák, kutatási együttműködés, régiók, innovációs kínálat

1. BEVEZETÉS

Napjainkban egyre nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani az egyetemek önfenntartásra irányuló tevékenységeinek, versenyképességi és fennmaradási szempontok szerint egyaránt. Megmutatkozik ez a beiskolázási marketingtevékenység térhódításában és az egyetemek vállalatokkal történő együttműködései törekvéseiben is. A vállalatokkal történő együttműködési lehetőségek egyik megoldási alternatívája a doktori iskolák innovációs potenciáljában keresendő. A közös kutatások alapja a doktori iskolák tudományági kínálatának vállalatok általi ismerete, amelynek megvalósítása a doktori iskolák marketing kommunikációján keresztül lenne elérhető. A doktori iskolák kínálata és a vállalatok kereslete régióként eltérő képet mutat, éppen ezért a marketing kommunikációnak is regionális sajátosságokon kell alapulnia. A tanulmány négy régióban az orvostudományok tudományterületen is kutatásokat folytató, négy nagy múltú egyetem innovációs potenciálját mutatja be, amely az egyetemek vállalatok irányába megfogalmazandó marketing kommunikációját alapozhatja meg. A négy hagyományos, nagy múltú, orvostudományok területén kiemelkedő teljesítményekkel rendelkező egyetem, orvostudományok tudományterületen kutató doktori iskolák innovációs kínálatának felvázolása betűrendben történik, Debrecen DE, Pécs PTE, Budapest SE, Szeged SZTE. Ennek megfelelően az 1. számú ábra mutatja a 2011-ben érvényes akkreditációval rendelkező orvostudományok tudományág területén kutató doktori iskolákat.

1. ábra: 2011-ben érvényes akkreditációval rendelkező orvostudományok tudományág területén kutató doktori iskolák a Debreceni Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Semmelweis Egyetem és Szegedi Tudományegyetem vonatkozásában
 Forrás: Saját szerkesztés, 2011-es MAB statisztika alapján

2. INNOVÁCIÓS KÍNÁLAT A DOKTORI ISKOLÁKBAN

A doktori képzés nem nevezhető hagyományos képzésnek. A képzés lényege a kutatói és alkotói munka megalapozása, támogatása. A gyakorlat azt mutatja, hogy a három éves alapozó képzést követi az aktívabb kutatói és alkotói tevékenység. Ideális esetben a végső dolgozat alapja egy olyan alkotás, – legyen ez szellemi, vagy tárgyi – amely tudományos értelemben újdonság tartalommal bír, társadalmilag adaptálható, hasznosítható. Tehát ideális esetben a doktori iskolákban innovatív tevékenységet folytatnak a munkatársak és a képzésben résztvevők.

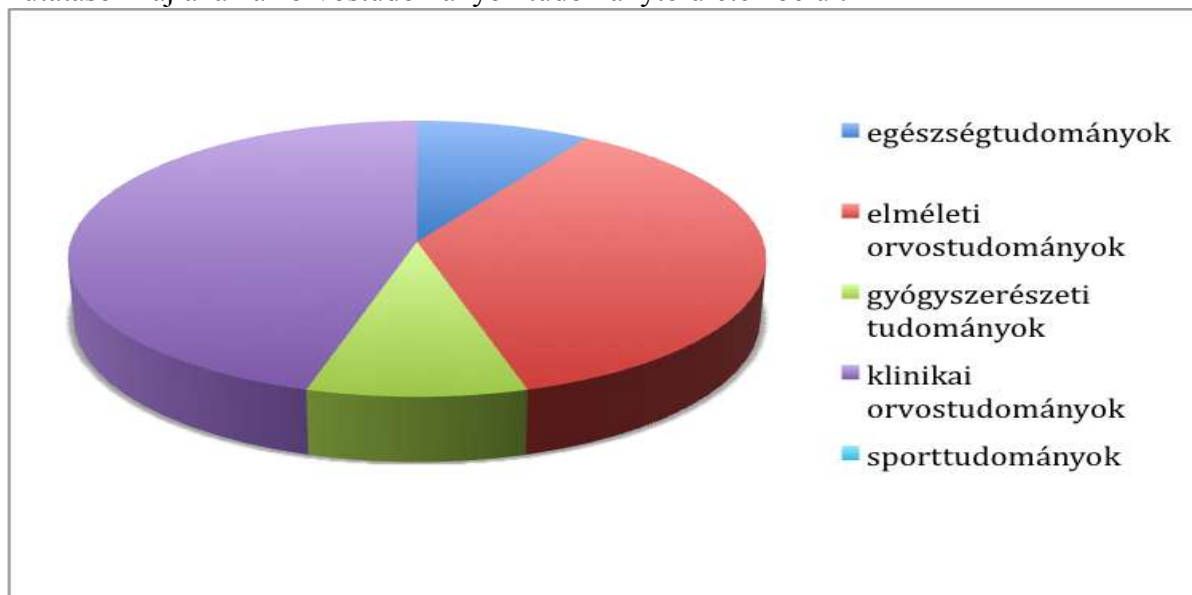
“Az egyetemi tudástranszfert *Parker és Zilberman (1993)* megközelítését követve olyan folyamatként határozhatjuk meg, melynek során alapvető összefüggések, információk illetve innovációk áramlanak az egyetemről a magánszektor vállalatai felé. Különösen jelentősek lehetnek azok a tudásáramlások, melyeket egyetemi és vállalati kutatók kapcsolati hálózatai tartanak fent. Ezen kapcsolatok egy része a piac által szervezett, ide tartoznak például a közös kutatások, az egyetemi kutatók konzultációs munkavégzése, a végzett hallgatók munkavállalása, vagy Ph.D. hallgatóknak az ipari laboratóriumokban való ideiglenes munkavégzése. Azok az interakciók viszont, melyek személyes, informális alapokon működnek (szakmai szervezetek, konferenciák, tudományos szemináriumok vagy baráti, kollegiális szálak által fenntartott kapcsolatok) a „tisztá” tudásátzivárgások tipikus hordozói.” (Varga, 2006)

Mégis a doktori képzést gyakran éri az a kritika, hogy többségében elméleti, gyakorlatban nem hasznosítható többlettudást közvetít. A kialakult vélekedéseket a felsőoktatási

intézmények kommunikációs tevékenységén keresztül lehetne megváltoztatni. A kommunikációs tevékenységet, az abból származó együttműködési lehetőségeket leginkább a vállalatok és egyéb kutató-fejlesztő intézmények felé kellene erősíteni.

3. DEBRECENI EGYETEM

A Debreceni Egyetem, DE 25 doktori iskolával képviselteti magát Észak-Alföld régiójában. Az orvostudományok területén elméleti orvostudományok, klinikai orvostudományok, gyógyszerészeti tudományok, egészségtudományok területén van jelen. Klinikai orvostudományok 5, elméleti orvostudományok 4, gyógyszerészeti tudományok 1, egészségtudományok területén 1 doktori iskolában folytatnak kutatásokat, alkotói tevékenységet. Összességében nézve 9 doktori iskolában folytatnak kutatásokat az orvostudományok tudományterületen a fenti tudományágak körében. Az 2. számú ábra mutatja, hogy Észak-Alföld régióban a Debreceni Egyetem doktori iskoláiban, milyen arányban kutatnak az orvostudományok tudományágai tekintetében. Innovációs kínálat szempontjából a klinikai- és elméleti orvostudományok tudományágakban a legjelentősebb az együttműködési potenciál. A sporttudományok kivételében, minden tudományágban kutatások zajlanak az orvostudományok tudományterületen belül.

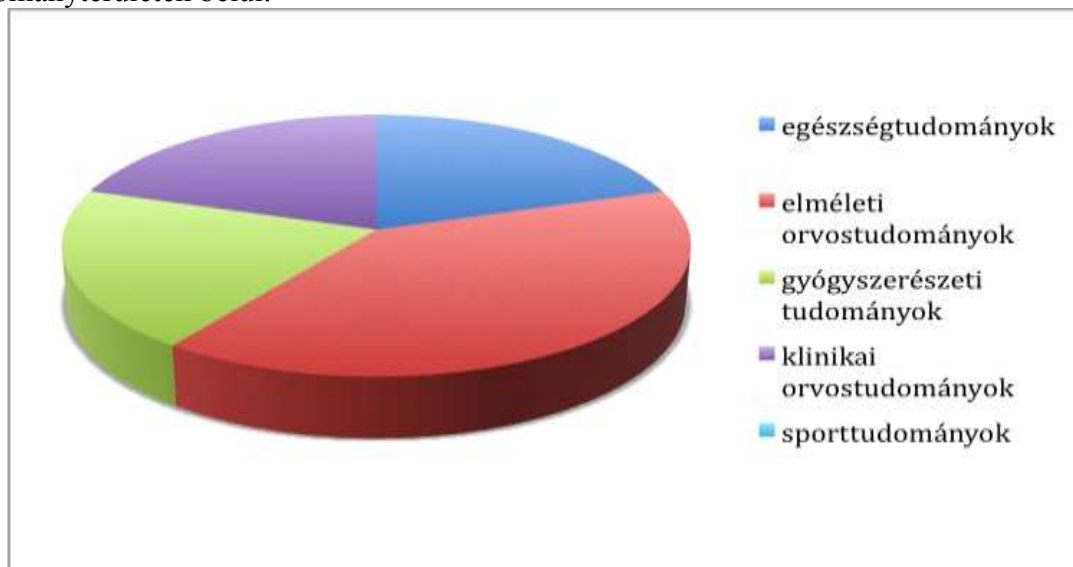
2. ábra: Orvostudományok tudományágainak előfordulási aránya a Debreceni Egyetem doktori iskoláiban

Forrás: Saját szerkesztés, MAB 2011-es statisztika alapján

4. PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

A Pécsi Tudományegyetem, PTE 20 doktori iskolával képviselteti magát Dél-Dunántúl régiójában. Az orvostudományok területén elméleti orvostudományok, klinikai orvostudományok, gyógyszerészeti tudományok, egészségtudományok, kapcsolódóan tudományok területén végez kimagasló tevékenységet. Elméleti orvostudományok 2, klinikai orvostudományok 1, gyógyszerészeti tudományok 1, egészségtudományok területén 1 doktori iskolában folytatnak kutatásokat, alkotói tevékenységet. Összességében nézve 5 doktori iskolában folytatnak kutatásokat az orvostudományok tudományterületen a fenti

tudományágak körében. A 3. számú ábra mutatja, hogy Dél-Dunántúl régióban a Pécsi Tudományegyetem doktori iskoláiban, milyen arányban kutatnak az orvostudományok tudományágai tekintetében. Innovációs kínálat szempontjából az elméleti orvostudományok tudományágban a legjelentősebb az együttműködési potenciál. A sporttudományok kivételében, minden tudományágban kutatások zajlanak az orvostudományok tudományterületen belül.

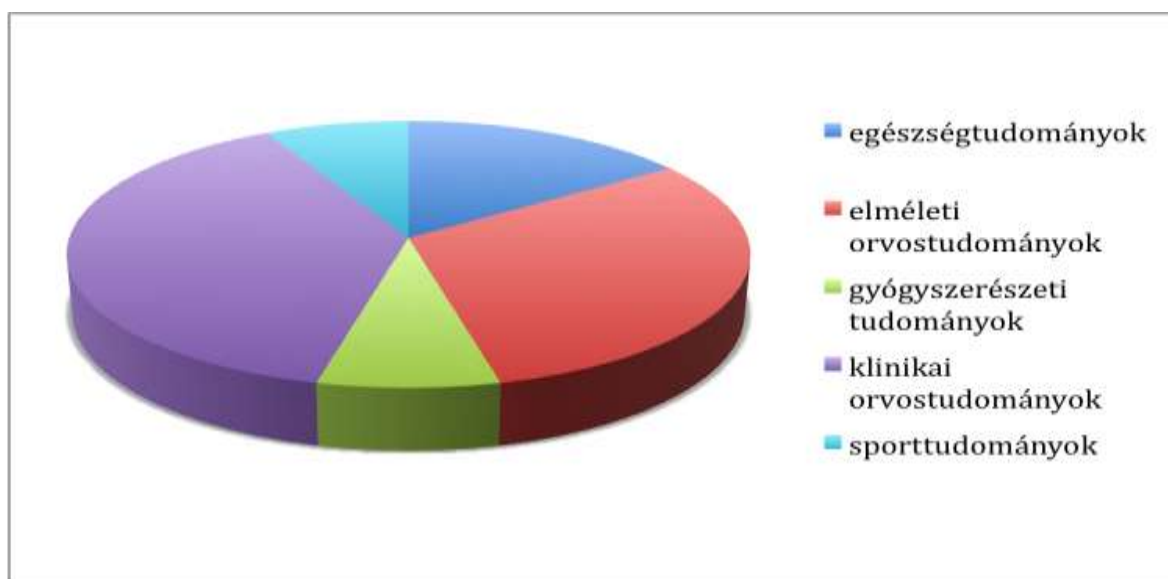

3. ábra: Orvostudományok tudományágainak előfordulási aránya a Pécsi Tudományegyetem doktori iskoláiban

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-es MAB statisztika alapján

5. SEMMELWEIS EGYETEM

A Semmelweis Egyetem, SE 8 doktori iskolával van jelen Közép-Magyarország régiójában. Az orvostudományok területén elméleti orvostudományok, klinikai orvostudományok, gyógyszerészeti tudományok, egészségtudományok, kapcsolódóan végez kimagasló tevékenységet. Klinikai orvostudományok 5, elméleti orvostudományok 4, egészségtudományok 2, gyógyszerészeti tudományok 1, sporttudományok területén 1 doktori iskolában folytatnak kutatásokat, alkotói tevékenységet. Összességében nézve, mind a 8 doktori iskolában folytatnak kutatásokat az orvostudományok tudományterületen a fenti tudományágak körében. A 4. számú ábra mutatja, hogy Közép-Magyarország régióban a Semmelweis Egyetem doktori iskoláiban, milyen arányban kutatnak az orvostudományok tudományágai tekintetében. Innovációs kínálat szempontjából a klinikai- és elméleti orvostudományok tudományágakban a legjelentősebb az együttműködési potenciál. Egyetlen régió, ahol minden tudományágban kutatások zajlanak az orvostudományok tudományterületen belül.

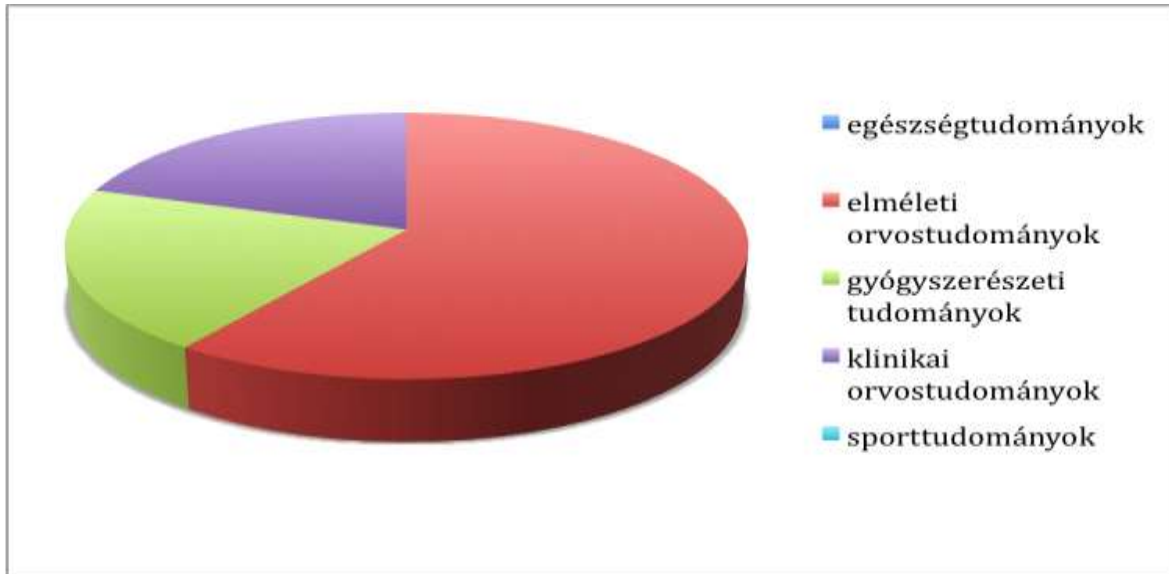

4. ábra: Orvostudományok tudományágainak előfordulási aránya a Semmelweis Egyetem doktori iskoláiban

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-es MAB statisztika alapján

6. SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM

A Szegedi Tudományegyetem SZTE, Szeged Dél-Alföld régiójában központi szerepet tölt be és 19 doktori iskolát működtet. Klinikai orvostudományok 5, elméleti orvostudományok 4, egészségtudományok 2, gyógyszerészeti tudományok területén 1 doktori iskolában folytatnak kutatásokat, alkotói tevékenységet. Összességében nézve 5 doktori iskolában folytatnak kutatásokat az orvostudományok tudományterületén a fenti tudományágak körében. Az 5. számú ábra mutatja, hogy Dél-Alföld régióban a Szegedi Tudományegyetem doktori iskoláiban, milyen arányban kutatnak az orvostudományok tudományágai tekintetében. Innovációs kínálat szempontjából az elméleti orvostudományok tudományágban a legjelentősebb az együttműködési potenciál. A sporttudományok és egészségtudományok kivételében, minden tudományágban kutatások zajlanak az orvostudományok tudományterületén belül.

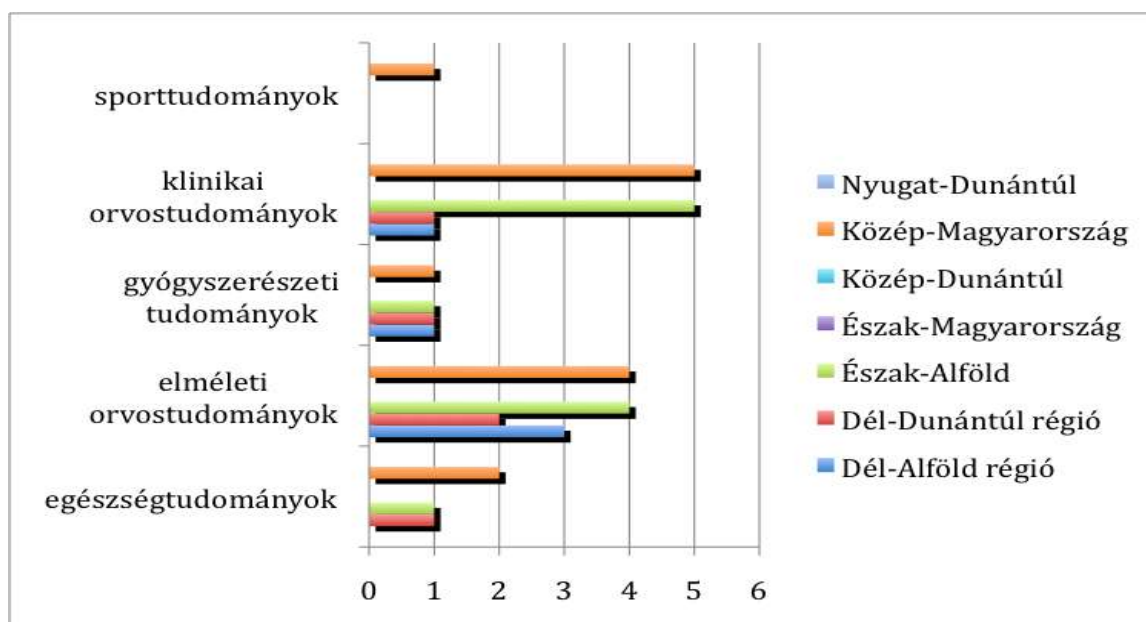

5. ábra: Orvostudományok tudományágainak előfordulási aránya a Szegedi Tudományegyetem doktori iskoláiban

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-es MAB statisztika alapján

7. ÖSSZEFOGLALÓ

A négy, nagy múltú, orvostudományok tudományterületen is kutató egyetem innovációs együttműködési lehetőségeket kínálnak. Annak érdekében, hogy a vállalatok és kutatóhelyek között létrejöhessenek az együttműködések, az egyetemeknek, azon belül a doktori iskoláknak pontosan körülhatárolt stratégia alapján kell létrehozniuk kommunikációjuk. A hatékony kommunikáció érdekében szükséges megvizsgálni az országos térben betöltött szerepüket, versenytársaikat és potenciális partnereiket. A tanulmány a megalapozó munka egyik szegmensét, az országos térben betöltött szerepet, státuszt vizsgálja. Pontosabban azt, hogy az adott tudományterületen hány egyetem, azon belül hány doktori iskola kutat és milyen képet mutat ezek területi eloszlása országos viszonylatban. Ennek alapján kirajzolódik a 6. számú ábrán megfigyelhető jelenség is, miszerint adott régiókban egyetlen doktori iskola sem képviselteti magát az orvostudományok tudományterületén. Észak-Magyarország, Közép-Dunántúl és Nyugat-Dunántúlon tehát ilyen irányú innovációs együttműködésekre nincs lehetőség, szomszédos régiók tudományos kínálatára szükséges támaszkodniuk.

6. ábra: Orvostudományok tudományterület tudományágainak regionális eloszlása

Forrás: Saját szerkesztés, 2011-es MAB statisztika alapján

8. HIVATKOZÁSJEGYZÉK

1.) Varga A.: *Térszerkezet, technológiai fejlődés és makrogazdasági növekedés.* Habilitációs előadások, Regionális Gazdaságtan és Gazdaságpolitika Doktori Iskola, Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar. 2006

9. IRODALOM

- 1.) Akkreditált doktori iskolák (PhD/DLA) intézmények szerint, MAB statisztika http://www.mab.hu/a_listak.html letöltés időpontja: 2011.02.12
- 2.) Balogh, J.: *A technológia transzfer fogalmának meghatározása.* Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Doktori Iskola, 2006. Megtalálható: http://www.econ.unideb.hu/ktk/oktatas_es_kutatas/doktori_iskola/download/2007jan/20070108_Balogh_Judit_A_technologia_transzfer_ertelmezese.pdf Letöltve: 2011. április 17.
- 3.) Báger, Gy. (szerk.): *Kutatástól az innovációig – a K+F tevékenység helyzete, néhány hatékonysági, finanszírozási összefüggése Magyarországon.* Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézet, Budapest, 2005.
- 4.) Bozeman, B.: *Technology Transfer and Public Policy: a Review of Research and Theory.* In: *Research Policy* 29. 2000. 627-655. oldal
- 5.) Decter, M., Bennett, D., Leseure, M.: *University to business technology transfer—UK and USA comparisons,* Elsevier Science. 2006
- 6.) Ecostat: *A magyar kutatás-fejlesztés és innováció számokban. Tények és trendek.* Budapest. 2009.
- 7.) Roessner, J.: *Technology transfer.* In C. Hill, *Science and Technology Policy in the U.S.: A Time of Change.* Longman. London. 2000
- 8.) Szontágh K. - Deés Sz.: *Innováció-elfogadás és vállalkozói magatartás a felsőoktatási kínálat tükrében.* in: *Intellektuális kapital, ako konkurenčná výhoda „úloha manažmentu*

- znaností z aspektu trhovej konkurencieschopnosti” Vedecká konferencia (Szellemi tőke, mint versenyelőny „avagy a tudásmenedzsment szerepe a versenyképességben“ tudományos konferencia) Selye János Egyetem, Komarno, 2010. ISBN
- 9.) Varga A.: *Regionális innováció politika: Amerikai tapasztalatok és magyarországi lehetőségek*. In: Magyar Tudomány. 2005a. július, 857-879. oldal
- 10.) Varga A.: Kutatás-fejlesztés, agglomeráció és gazdasági növekedés Magyarországon. 2005b. Letöltés időpontja: (2011. 02. 03.) <http://www.gupt.bme.hu/pdfs/VARGA.pdf>
- 11.) Varga A.: *Kutatás-Fejlesztés, agglomeráció és gazdasági növekedés Magyarországon*. In Dombi Ákos (Szerk) *Gazdasági Növekedés Magyarországon*. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Kiadó, 2005c. 77-94. oldal